

ЗМІСТ

Передмова	11
Розділ 1 Просторові потреби людини	15
1.1 Простір, як благо	15
1.2 Простір, як специфічний ресурс	19
1.3 Ринковий простір. Маркетинг місця.....	20
Висновки до розділу 1	27
Запитання і завдання для самоконтролю до розділу 1	28
Розділ 2 Якість місць	29
2.1 Властивості місця, як ресурсу	29
2.2 Причини різної привабливості місць із погляду доцільності продукування там блага.....	30
2.2.1 Просторова диференціація витрат продукування блага: поняття та причини існування	30
2.3 Просторова диференціація витрат на переміщення блага і споживача: поняття та причини існування	37
2.4 Вплив держави на якість місць.....	45
2.4.1 Завдання впливу держави на якість місць	45
2.4.2 Шляхи впливу держави на якість місць.....	58
2.4.3 Міжнародний досвід реалізації деяких державних програм регіонального розвитку.....	72
Висновки до розділу 2	72
Запитання і завдання для самоконтролю до розділу 2	74

Розділ 3 Виникнення проблеми, критерій та методи вибору оптимального місця продукування блага 75

3.1 Зменшення “тертя відстані” як основна причина виникнення проблеми вибору оптимального місця продукування блага	75
3.2 Критерій вибору оптимального місця продукування.....	81
3.3 Галузевий підхід: вибір місць продукування благ певного виду.....	89
3.4 Моделювання в умовах однорідної поверхні переміщення (ОПП)	92
3.4.1 Етап відсіювання місць за критерієм конкурентоспроможності	93
3.4.2 Етап відсіювання місць за критерієм відсутності попиту в ринковій зоні	94
3.4.3 Специфіка розв'язання задачі при наявності існуючих продуцентів блага	97
3.4.4 Алгоритм вибору оптимального місця та обсягу продукування блага за умов ОПП	100
3.4.5 Приклади вибору оптимального місця та доцільного обсягу продукування благ за умов ОПП	104
3.5 Модель вибору оптимального місця та обсягу продукування благ за умов реальної поверхні переміщення (РПП).....	122
3.5.1 Приклади вибору оптимального місця та обсягу продукування благ за умов реального простору переміщення	128
Висновки до розділу 3	135
Запитання та завдання для самоконтролю до розділу 3	137

Розділ 4 Просторові межі аналізу при пошуку оптимальних місць продукування блага 141

4.1 Мета обмеження простору для аналізу місць	141
4.2 Чинники встановлення меж простору аналізу.....	141

4.2.1 Властивості місць продукування і переміщення благ до споживачів. Базисні умови Інкотермс.....	141
4.2.2 Властивості простору очікуваного ринку збуту.....	150
4.3 Тенденції збільшення простору аналізу.....	151
Висновки до розділу 4	156
Запитання і завдання для самоконтролю до розділу 4	157

Розділ 5 Формування переліку місць можливого продукування (ММП) блага 159

5.1 Завдання формування переліку ММП	159
5.2 Властивості процесу продукування блага як основа формування переліку ММП.....	159
5.2.1 Властивості технології продукування блага	160
5.2.2 Властивості ресурсів, що використовуються в технологіях при продукуванні блага	164
5.2.3 Властивості забруднюючих агентів, які утворюються в процесі продукування блага	165
5.2.4 Властивості продукованих благ.....	165
5.2.5 Загальні властивості процесу продукування блага	166
5.3 Чинники розміщення продукування благ.....	167
5.3.1 Схема походження поняття “чинники розміщення продукування благ”	167
5.3.2 Взаємопов’язані “сіамські” пари чинників розміщення	168
5.4 Класифікація видів продукування благ за чинниками розміщення	172
5.4.1 Види продукування благ, в яких домінує одна “сіамська” пара чинників розміщення	172
5.4.2 Види продукування благ, де чинниками розміщення є кілька “сіамських” пар властивостей	199
5.5 Привабливість ММП: міста, кластери, спеціальні економічні зони	201
5.5.1 Міста як ММП	201
5.5.2 Кластери як ММП	214
5.5.3 Спеціальні економічні зони як ММП	217
5.6 Формування бази даних ММП	222

5.7 Зміна чинників розміщення продукування благ під впливом НТП	224
Висновки до розділу 5	229
Запитання і завдання для самоконтролю до розділу 5	232

Розділ 6 Концентрація продукування благ: чинники сприяння та протидії 235

6.1 Чинники сприяння концентрації продукування благ	235
6.2 Чинники протидії концентрації продукування благ	242
6.3 Висновки щодо оптимальної концентрації продукування благ.....	252
Висновки до розділу 6	253
Запитання і завдання для самоконтролю до розділу 6	256

Розділ 7 Приклади розміщення деяких видів продукування благ.....257

7.1 Кольорова металургія.....	257
7.2 Харчова промисловість.....	260
Висновки до розділу 7	265
Запитання і завдання для самоконтролю до розділу 7	267

Розділ 8 Теорія просторової організації економіки у ретроспективі 269

8.1 Йоганн фон Тюнен у теорії просторової організації економіки	269
8.2 Теорія промислового штандорту	273
8.2.1 Описувальна школа у теорії просторової організації економіки	273
8.2.2 Вільгельм Лаунгардт у теорії просторової організації економіки	276
8.2.3 Альфред Вебер у теорії просторової організації економіки	280
8.3 Теорія центральних місць.....	292

8.4	Теорія “полюсів росту” та “центрів розвитку”	300
8.5	Гравітаційна модель просторової взаємодії в економіці	303
8.6	Теорія територіально-виробничого комплексу	308
8.7	Теорія економічних кластерів	310
8.8	Теорія просторової організації економіки у ретроспективі: підсумки	314
8.9	Теорія просторової організації економіки у системі загальноекономічної теорії	316
	Висновки до розділу 8	321
	Запитання і завдання для самоконтролю до розділу 8	328

Розділ 9 Просторова організація економіки у перспективі: глосарій 329

9.1	Глобалізація	329
9.2	Е-економіка	331
9.3	Плоский світ	331
9.4	Високорозвинені малі країни	335
9.5	Європейський Союз	336
9.6	Інновації	340
9.7	Високотемпературна надпровідність керамічних матеріалів	340
9.8	Продукування у Космосі	341
9.9	Нанотехнології	344

Додатки 347

	Додаток А. Методичні вказівки до виконання розрахункової роботи на тему “Оптимальне розміщення підприємств”	347
	Додаток Б.1. Програма регіонального розвитку “Аппалачі”	366
	Додаток Б.2. Програма регіонального розвитку “Теннессі”	367
	Додаток Б.3. Програма регіонального розвитку “Байкало-Амурская магістраль”	375

Додаток В.1. Історія місць	377
Додаток В.2. Просторова історія видів продукування благ.....	379
Додаток В.3. Чому це тут? Причини розміщення економічних об'єктів та явищ	383
Рекомендована література	387